

NÉPSZAVA

A SZOCIÁLDEMOKRATA PART KÖZPONTI LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII. Conti ucca 4 • Megjelenik hétfő kivételével minden nap • Telefonszám: 130-330, 130-331 és 130-332

A MI FÖLDÜNK: A MI ÉLETÜNK

IRTA: SZAKASITS ÁRPAD

Kitártuk ezt az ünnepi számunkat a nemzeti önállóság és függetlenség nagy gondolata, a népszabadság örök eszméje és a szociális haladás történelmi szükségességének követelő hangja számára. És mert népek életének, fennmaradásának, haladásának ez a három hatalmas tényezője nem — mert nem is lehet — pártkérdés és mert megrendíthetetlen meggyőződésünk, hogy ennek az országnak minden valamirevaló embere kell, hogy most — félretéve minden egyéb tennivalót — ennek a három vezérlő eszmének szolgálatába állítsa teljes tudását, egész erejét és minden jóakarátát, idehívtuk azokat a férfiakat: politikusokat, írókat, gondolkodókat is, akik nem vallják ugyan a szocializmus programját, de tiszta szándékkal akarják, hogy ez a mi országunk önálló legyen és maradjon, függetlenségben élje életét s függetlenül szabja meg a maga útját, amelyen haladnia kell; szabad legyen a népe s népének szelleme és hogy ez a nép ne csak politikailag, hanem gazdasági és társadalmi életében is felemelkedhessen arra a magaslatra, amely méltán megilleti. Erről vallanak a Népszava házataján túl élő és munkálkodó, de a nagy nemzeti és népi érdekek megítélésében velünk azonos felfogású férfiak, akik írásukat ideadták nekünk.

Magyarország szervezett szociáldemokrata munkássága bizonyára a legnagyobb szeretettel fogadja ezeket az írásokat s valloásokat és szívesen halad együtt — mindazokkal, akik hasonlóan gondolkodnak — azon az úton, amely a szebb és jobb, a biztonságosabb jövő felé vezet és amelyet ez az ország s népe a történelem annyi sorscsapása után csakugyan megérdemelne.

De vajjon szükség van-e a kórusra, amely a különböző hangok együttesében olyan harsányan ismétli a szót: független, szabad, haladó Magyarországot!? És ha szükség van rá, miért van rá szükség?

Igenis, szükség van erre a kórusra, sőt arra van szükség, hogy minél tisztábban és minél messzebbhatóan zengjen belőle a szabadság és függetlenség dallama, hogy mindenki megértse és mindenkit, elsősorban a dolgozó tömegeket: munkásokat, parasztokat, az értelmiségi rétegeket meghódítsa ez a dallam, hogy öntudatosan, tehát megrendíthetetlenül éljen mindenkiben ez a történelmi gondolat. Ezért kell a kórus. És ebben a kórusban azért áll benn a szervezett szociáldemokrata munkásság is, mert soha jobban nem érezte, mint éppen ezekben a vészterhes időkben, hogy lételeme, amelyben emberhez méltóan, szabadon és legjobb s legértékesebb erőt kifejtve élhet, csakis egy független és szabad Magyarország lehet; szabad nép szabad országa, amely csakis így, ilyen szabadon és függetlenül lehet értéke Európának.

Mi, szociáldemokraták, nagy, békés egységekről, népek egyesüléséről, barátságos együttműködéséről álmodunk s tudjuk is, hogy ez az álom egyszer megvalósul, mert meg kell valósulnia. De tudjuk azt is, hogy egy ilyen egyesülésben Magyarországnak magyar-nak kell maradnia és függetlennnek, mert a népek semmiféle egyesülése nem lehet sem egészséges, sem észszerű, sem tartós, ha nem a közmegegyezés elvén épül fel.

A mi számunkra tehát az ország szabadsága és függetlensége nem csupán a jelen kérdése, hanem a jövőé is. Kell is, hogy így legyen, mert kell, hogy értelmes folytatói és bátor harcosai legyenek annak az ezeresztendős küzdelemnek, amely ezen a földön annyi hősiességgel folyt, hogy ez az ország országnak s népe népnek megmaradjon.

Magyarország szabadsága és függetlensége, a népszabadság gondolata és a szociális haladás nem a pillanat politikai jelszava tehát, hanem mélyen átgondolt és a magyar történelemben gyökerező életprogram. Ez a program most különös időszerűséget nyert. Nagy átalakulások lázában él a világ és ilyen időkben kell, hogy világosan lássuk történelmi feladatainkat. Ezért is adjuk közre ebben a számunkban azt a történelmi sorozatot, amelyből napról napra világosabban kiderül, hogy valahányszor ez a mi országunk nagy történelmi sorsforduló elé érkezett, szinte önkéntelenül emelkedett fel a mélyből a nemzeti függetlenség és a népszabadság gondolata és fonódott össze széttephetetlenül a szociális haladás követelményével. Nem véletlen tehát ennek a három eszmének szétszakíthatatlan egysége. Törvény van benne. És ha ez a törvény valamikor nem teljesülhetett be, ennek mindig az ország s népe adta meg az árát. Ha pedig ez a törvény érvényesült, a virágzás kora érkezett el az ország számára. A tanulságok készen kínálkoznak a régmúlt és közelmúlt eseményeiből. Várokak és siketeknek kellene lennünk, ha ezeket a tanulságokat nem látjuk s nem hallanánk meg. Sorsunkat, jövőnket hozzá kell kötnünk országunk legfényesebb tradícióihoz, a magyar nép legszebb s legáldozatteljesebb küzdelmeinek hagyományaihoz. Ezeknek a hagyományoknak kell táplálniuk mind jelenünket, mind pedig jövőnket terveinket. Az önrendelkező jog eszméje évszázadokon át világító fátylaként lobogott a legjobbak kezében azon a történelmi úton, amelyet a magyar nép eddig megtett. Ez az eszme tákröződik a magyar irodalom legnagyobbjainak írásaiban. Ez az eszme tette, hogy a magyar nép annyi típrás és vihar ellenére is fenn tudta tartani országát Európának ezen a legveszedelmesebb földjén.

Íme: ezek a megfontolások adják szilárd alapját a mi felfogásunknak a nemzeti függetlenség kérdésében. Mi itt, e földön élünk. Ez a föld a mi életünk. A szervezett szociáldemokrata munkásság ezen a földön akarja megvetni lábát, hogy véghez vigye emberi terveit, amelyek végsősoron a nagy magyar közösség történelmi céljait is szolgálják. Különbözni valljuk: egy ország s egy nép szabadságát és függetlenségét sohasem fenyegethetik olyan nagy veszedelmek kívülről, mint belülről. Ha egy nép elveszti nemzeti öntudatát, vagy ha ezt az öntudatot elhomályosítják benne, még veszélytelen időkben is képtelenné válik az országfenntartás feladataira. Viszont: a legnagyobb veszélyek idején is meg tudja őrizni hazáját, nemzeti jellegét, népi erőforrásait, ha társadalmi és nemzeti öntudatát, emberi magatartását nem homályosítják el benne, nem vesztik el, nem tiporják ki belőle. Ezért azt mondjuk: nem elég az írott szó és nem elég a vallomás és nem elég a hang, amely a függetlenség és szabadság ígét zengi; több kell ennél: cselekvő szolidaritása mindazoknak, akik hasonlóan gondolkoznak. És kell, hogy ez a gondolat a legmélyebbre szálljon, a legmélyebb rétegeket hassa át, mert a nemzeti öröklét forrása a nép, mégpedig az olyan nép, amelyikre a társadalmi szolidaritás világossága hull, amely érzi, hogy nincs elhagyatva, hogy felszabadulásának útját el nem torlaszolja. Szóval: az olyan nép képes országfenntartó munkára, amelyben sem az önrendelkezés jogát, sem a szabadság eszményét meg nem ölhetik. „Haza csak ott van, ahol jog is van” — mondotta Petőfi, akiben a nemzeti és szociális gondolat a legtisztábban kristályosodott ki.

Petőfi maradjon s legyen a lángoszlop, amely vezesse ezt a népet és teljék meg tartalommal a szabadság és függetlenség ígéje.

És válják testté!

Ezen kell munkálkodnunk valamennyiünknek.